

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

מוצאי שבת אמור, י"א באייר תשפ"ד

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בקו בית נאמן:
079-9270505

א. רבי מאיר בעל הנס זיע"א. ב. רבי חי טייב זיע"א. ג. מותר לשמוע שירים עם גנינה ביום ששי אחר חצות בימי העומר. ד. מדיני ומנהגי פסח שני. ה. מירון השנה.

הילולת רבי מאיר למען התורה

א. ¹ בחוץ לארץ היו עושים "הילולא רבא" לרבי מאיר בעל הנס ביום כ"ט לעומר, בבית הכנסת העתיק ביותר - 'אלגריבה'². [עד יום ל"ג לעומר שעושים הילולא לרשב"י]. **למעשה אין לנו שום מקור שרבי מאיר בעל הנס נפטר ביום כ"ט לעומר** - ארבעה עשר באייר. ומה הסיבה שעשו את זה? כי ראו (לפני פחות ממאתים שנה) שאנשים מבזבזים ממוון רב כשבאים לל"ג לעומר³. מגיעים למירון

1. חזק וברוך (לר' כפיר פרטוש הי"ו). שבוע הבא [במוצאי שבת] ליל ל"ג לעומר יכולים להביא גם ריקודים ומחולות ותופים והכל. עכשיו יש רק קול בלבד בלי תזמורת. ובשבוע הבא גם תזמורת יכולה להיות.

2. יש מי שאומר היום שיסד אותו הרמב"ם. ככה כתוב בספר "מלכי תרשיש" (ח"ג עמ' כ"ד ואילך) של הרב בנימין פאל כהן (רבו של מושב ברכיה). ויש לו קצת הוכחות על זה. ויש עוד הוכחה ממה שאומרים עשרת הדברות בישיבה ולא עומדים. ככה דעת הרמב"ם, כל העולם [אז היו] **עומדים בעשרת הדברות**, גם הספרדים וגם האשכנזים. ושאלו כמה חכמים מה ההבדל בין מה שאמרו

בגמרא בברכות (דף י"ב ע"א) שלא אומרים עשרת הדברות בפומבי מפני המינים לבין מה שעומדים בעשרת הדברות. ותירצו את זה. גם הרב דבר שמואל אבוהב (סי' רע"ו) תירץ, וגם הרב חיד"א (בספר טוב עין סי' י"א) תירץ. אבל נתגלתה תשובת הרמב"ם מכתב יד בירושלים תרצ"ז, שאומר שאסור לעשות הבדל בין חלק מהתורה לחלק אחר, כל הפסוקים של התורה אותה קדושה יש בהם. הוא כותב: אין הפרש בין הפסוק 'ואחת לוטן תמנוע' (בראשית ל"ו, כ"ב), ובין 'שמע ישראל' האלקינו ה' אחד' (דברים י"ד, ו) ולכן אסור לעמוד. השואלים את הרמב"ם אמרו שכה נהגו בבבל לעמוד, והוא אמר להם: אז מה אם בבבל נהגו? בבבל חולים, ואם יש קבוצה קטנה של חולים - עשרה חולים - ומה אנשים בריאים, האם אני נותן מחלות ויורסים לבראים כדי שיתאימו לחולים? לא, אלא אני אשתדל לרפא את החולים. הרמב"ם מתבטא ברור כשמש. ומאז הרב **עובדיה ע"ה** אמר (ש"ת יחיד ח"א סי' כ"ט) "יתד היא שלא תמוט" (גיטין דף י"ז ע"א), נקודה. צריכים לשמוע בקול הרמב"ם.

וכבר בהרבה עדות נוהגים לא לעמוד בעשרת הדברות. ואילו בגירא, ברובע הגדול עומדים בעשרת הדברות וברובע הקטן לא עומדים. **רבי כדיר צבאן זצ"ל** אמר (ספר נפש חיה מערכת העי"ן אות ט"ו) שזה מסיבה אחרת, כי ברובע הקטן קוראים על כל פסוק תרגום של רב סעדיה וזה לוקח זמן רב, ולכן נהגו לשבת בקריאת עשרת הדברות. כתב איזה חילוק. אבל הסברא של הרב מלכי תרשיש יותר מסתברת [שזה על פי הרמב"ם, כי הרמב"ם היה שם ויסד אלגריבה. אנחנו אומרים שיש לה אלפיים שנה ויותר, ועל פי דעתו, לא, אין לה אלפיים שנה, אלא הרמב"ם יסד אותה].
3. האשכנזים אומרים "ל"ג בעומר", ואנחנו אומרים "ל"ג לעומר". ויותר נכון לומר "לעומר". פעם הסבירתי את הטעם, כי כשאומרים "ל"ג בעומר" כאילו העומר כולו חמישי יום, ובאמת זה לא ככה, אלא יום קצירת העומר הוא ביום ט"ז בניסן, ומאז מונים לעומר עד הסוף. וככה מובא באחרונים בשם הרב הארי"י שצריך לומר לעומר. (עיין בכה"ח סי' תפ"ט ס"ק ל"ב).

החדלקה המרכזית

במועמד מרן

ראש הישיבה שליט"א

פרטים בעמוד 3

ושורפים שם בגדים חשובים מאד, והם ראויים לכמה אנשים שאין להם מה ללבוש. לא חבל? יש כאן "בל תשחית". והם אמרו שאין בזה איסור, כי כתוב (סנהדרין דף נ"ב ע"ב) ששורפים על המלכים. מלך שנפטר שורפים עליו בגדים, זה הכבוד של המלך, ורשב"י נחשב מלך. אבל גם אם רשב"י נחשב מלך, זה דוקא מתי שנפטר, לא אלפיים שנה אחר כך ממשיכים לשרוף על המלכים... ויש כל מיני תירוצים שמובאים בספר המועדים בהלכה (עמ' ש"ב). אבל הם לא נתקבלו בעיני הדורות, ומאידך לא יכלו לבטל את המנהג. אז באו חכמי טבריה ואמרו: הרי מה עושים אצל רבי שמעון? לא עושים כלום. שרים "בר יוחאי", לוקחים בגדים יקרים ושורפים אותם, ותורה אין שם (עוד לא פתחו שם כולל על שם רשב"י), אמרו: בוא נעשה אנחנו משהו, הרי טבריה סמוכה למירון, ובטבריה יש תלמידי חכמים, ויש הרבה כתבי יד עתיקים מאד⁴. ויושבים שם חכמים ולומדים ואין להם פרוסת לחם, למה אתם עושים ככה?! אמרו: מה נעשה? אם נעשה עוד הילולא, מי יאמין לנו? ישאלו, למה בל"ג לעומר אתם לא אומרים תחנון ובהילולא הזאת אומרים תחנון? אז מצאו עצה נפלאה. "ראה את המציאה ונפל עליה" (ב"מ דף י"ע א)... אמרו: בואו נקבע הילולא דרבי מאיר ביום פסח שני, הרי בלא הכי לא אומרים תחנון, וזה לא נרגש. ודבר שני, זה סמוך לל"ג לעומר, וככה כל אלה שבאים למירון, בדרכם עוברים דרך טבריה, נותנים נדבתם ועושים להם ברכות, ואחר כך ילכו למירון. מה שנשאר להם יחלקו במירון. ובכל זאת, הילולא של מירון עולה באיכותה ובכמותה הרבה יותר מרבי מאיר.

זהב בקופסת סיגריות

ב. בילדותי בחוץ לארץ הייתי "מקנא" שמהילולא דרבי שמעון עושים רעש גדול, ומהילולא דרבי מאיר לא עושים כזה רעש, ואני שמי מאיר, למה לא עושים מרבי מאיר רעש גדול?! זה דמיון של ילד... למה לא עושים לרבי מאיר רעש גדול?! אחרי כך ראיתי שהילולא ע"ש רבי מאיר דוקא נקבעה מאוחר, בעקבות מעשה שהיה.
4. מספרים שיש שם **כתב יד של הרש"ש** שמוערך במיליאד דולר! (אתם יודעים מה זה מיליאד דולר? אנשים מוכנים לתת סכום כזה). הוא היה שמור שם, ואיני יודע אם עד עכשיו הוא שמור שם. וזה בבית הכנסת בטבריה שנקרא "הסניור", על שם עשיר אחד ששמו "סניור".

עיצוב גרפי: חילת 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
19:01	20:17	20:54
19:18	20:20	20:51
19:08	20:21	20:52
19:16	20:17	20:49

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים [בין באויר] בין בים ובין ביבטה המקום ירחם עליהם ויציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן. ובכללם לכל חיילי ישראל היקרים המוסרים נפשם חזק ונתחזק בעד' עמנו ובעד ערי אלקינו.

זה שם לא טוב - **כי דור** תהפוכות המה, בנים לא אמונ'ם" (דברים ל"ב כ'). שאל: אין אכסניא אחרת? אמרו לו: אין אכסניא אחרת. לא הייתה לו ברירה אחרת, אז הוא לקח את הכסף והלך לקברו של אביו של כידור. אמר לו: תשמע אבא של כידור, אני שם את הכסף אצלך. בסדר?... ואביו של כידור כמו שהיה גנב בעולם הזה, ככה היה גנב בעולם הבא... **בא לבן שלו שבת בחלום ואמר לו: תשמע, יש המון כסף ליד הקבר שלי. תבוא לקבר, ותקח את כל הכסף.** קם בבוקר, אמר לעצמו: רבי מאיר נראה פיקח, אני אשאל אותו על זה. אמר לו: תגיד לי רבי מאיר, חלמתי כך וכך, מה אתה אומר על החלום הזה? אמר לו רבי מאיר: "חלומות השוא ידברו" (זכריה י"ב, ה). זה בא לך מפני שאכלת הרבה אוכל בליל שבת, עצבנא ומחשי וכדו... לכן "רעיונון על משכבך סליקו" (דניאל ב', כ"ט), וראית את זה בחלום. וכי צריך להאמין לשטויות האלה?! איבן בגן עדן "צדיק גמור" והוא יאמר לך לגנוב?! לא יכול להיות... רבי מאיר אמר: אמנם אני אמרתי לו, אבל מי יודע? אולי ישמע סברא אחרת ויחלוק עלי?! אז הוא התפלל ביחיד (בלאו הכי אין שם מנין), [אכל מהר סעודה שניה] ועמד על יד הקבר של אביו של כידור כל יום שבת כולו, מהבוקר עד הערב. הגיע זמן סעודה שלישית, קפץ רגע לבית, אכל משהו, וחזר עוד פעם עד מוצאי שבת. אחרי שיצאה שבת לקח את הכסף שלו.

"העמודים אשר הבית נכון עליהם"
 ג. ולא רק בגלל הסיפור הזה בלבד, היה עוד משהו. רצו להעביר את העמודים שעל יד קבר רבי מאיר, ולא איסתייעא מילתא. היה קשה להם להעביר אותם, וביום כ"ט לעומר העבירו אותם, וראו שהקיר כמעט היה נופל על האנשים, והייתה סייעתא דשמיא והעבירו אותו. כאשר העבירו אותו, אמרו: זה נס גדול, מי העביר את זה?! אלא זה מן השמים. והתיאור כתוב בספרים אין העבירו אותו באופן לא טבעי. ואז אמרו שרבי מאיר שעשה את זה, נעשה לו מקום מכובד מאד, וילכו אליו ביום כ"ט לעומר⁵.

הברכות שלהם מתקיימות בשמים

ה. והנה החברים שלו רבי יהודה ורבי יוסי לא קבלו כלום. הלכו לבעל הבית כידור, אמרו לו: איפה הכסף שלנו? אמר להם: איזה כסף? תגידו תודה שקבלתי אתכם בחנם, ואתם רוצים עוד כסף?... ככה עושים? חצופים כמותכם. אמרו לו: מה אתה אומר ככה?! אנחנו חצופים?! אנחנו מוכנים לשלם לך הכל. אבל תביא את הכסף שהפקדנו אצלך. אמר להם: אין שום כסף, "אין כסף אשר מצאנו בפי אמתחותינו" (עי"פ בראשית מ"ד, ח). אתם אומרים "כסף", ואני אומר לכם "קצף" - אני קוצף עליכם... הלכו לרבי מאיר, אמרו לו: למה אתה לא השתתפת ב'מקהלה' שלנו? אמר להם: אני מעיקרא ידעתי שהוא לא בסדר. שאלו אותי איך ידעת? אמר להם: השם שלו 'כידור' צלצל באזני - **כי דור** תהפוכות המה⁶. רבי מאיר היה פיקח, היה מבין מה שאומרים לו ודורש מזה הרבה⁷. רבי מאיר הצליח בחכמתו להציל את הכסף שלו. אחר כך באו רבי יהודה ורבי יוסי, אמרו: מה נעשה עכשיו עם הכסף שלנו? ראו את כידור בדרך, ועל שפמו יש עדשים. הלכו לאשתו, אמרו לה: בעלך ביקש שתביאי לנו את הכסף שלנו, וסימן לדבר שאכלתם עדשים היום. אמרה לעצמה: מאיפה יכולים לדעת שאכלנו עדשים? כנראה הוא נתן להם סימן. הביאה להם את הכסף והלכו. בעלה בא הביתה, ואמרה לו: מה קרה לך? מה סיפרת להם? אמר לה: אני סיפרתי?! אני לא סיפרתי. הרג אותה! הגמרא אומרת שם: "מים אחרונים הרגו את הנפש". אם היה הרשע הזה כידור עושה מים אחרונים, לא היה עושה כדבר הזה, לא היו יכולים להרגיש בו. אבל נעשה להם נס שהוא לא ניגב את השפתיים שלו⁸. אז מה הרויח כידור?! גם הרג את אשתו וגם הפסיד את הכסף. מי שמתעסק עם תלמידי חכמים [להרע להם], ידע לו שפשוט מאד כל מה שהוא מתעסק אתם לא ירויח. **תעשה טובה לתלמידי חכמים, תעזור להם, תאיר להם את העינים, ואז הם יברכו אותך, והברכות שלהם מתקיימות בשמים.** אבל אם אתה לא עושה להם טוב - אחר כך יום אחד זה יתנקם בך. **וראיתי את זה כמה פעמים, אנשים שהם לא הולכים בסדר, אחר כך מתהפך עליהם הגלגל.** "גלגל הוא שחוזר בעולם" (שבת דף קנ"א ע"ב).

"אוסף מיא ואוסף קמחא"

1. כתוב במדרש (בראשית רבה פרשה ע' אות 1) שרבי מאיר היה לו עסק עם כותים (אולי הכוונה גוים, אני לא יודע. במדרש כתוב כותי, אבל יכול להיות שזה צנוזרה, ובמקור כתוב גוי). אחד אמר לו: **על יעקב אביכם אתם אומרים "תתן אמת ליעקב"** (מיכה ז', כ').
2. פעם עינונו תנועת ה'ת', אז בא הרב עובדיה ואמר: "ויאמר לבן הו' ליהיה כדברך" (בראשית ל"ד, ז). זו תנועה של לבן. למה קראתם לה ככה? לא חשבנו על זה. והתברר אחר כך שאחד שם היה לבן הרגמי... טוב וסובב וסובב, עד שהתנועה שלנו לא קבלה מאומה. אל תאמין בבני אדם!
3. ויש תמיהה על החתם סופר (בחלק אבן העזר ח"ב סי' כ"ב) שכתב למה רבי מאיר אמר **כי דור** תהפוכות המה? הרי יש פסוק אחר - **כי דור ישרים יבורך** - אבל במחילה מכבודו אין פסוק כזה, הוא חשב אם יש "כי דור תהפוכות", מסתמא יש לעומתו כי דור בקדושה. התפלאתי עליו, אין פסוק "כי דור ישרים יבורך", יש "דור ישרים יבורך" (תהלים ק"ב, ב). אחר כך אמרו לי שכבר העירו בזה (ענין בספר ליקוטי חבר בן חיים לתלמידי החת"ס ח"ד דף מ"ג ע"ב). כל אדם ואדם יעלם ממנו דבר, לכן אל תסמוך על הזכרון, הזכרון שלנו בוגד. הוא יכול להטעות אותך.
4. לכן **אומרים חסידי חב"ד שמצוה לנגב השפתיים במים אחרונים.** אבא ע"ה ראה את זה אמר לא יכול להיות, במים אחרונים יש טומאה, יש בהם סטרא אחרא. נגב בהם את השפתיים?! מאיפה המציאו חב"ד את הדבר הזה?! אבל הנה מהסיפור הזה שכידור לא רחץ את הפה שלו וראים שעושים את זה. אמנם לא מוכרח שזה מים אחרונים, יכול להיות פשוט שהיה צריך לרחוץ את הפה שלו, אבל הם למדו מזה שמים אחרונים הרגו את הנפש, לכן לא ניתן להם להרוג את הנפש. [וע"ע בספר אסף המזכיר ערך מים אחרונים]

היה יהודי אחד שגנבו לו תכשיט חשוב מאד, אמר: **בזכות רבי מאיר בעל הנס איזושע.** והנה באותו היום הלך להילולת רבי מאיר והיה שם גם גוי אחד שהוא היה אתו בעסקים. אז הוא אמר לו: אתה גנבת לי תכשיט פלוני? אמר לו הגוי: אני? לא גנבתי, מה פתאום? מאיפה אתה אומר שאני גנבתי? אמר לו: אני חושב שאתה גנבת. חיפשו אצל אותו גוי, ולא מצאו כלום. אמר לו: אתה רואה? אמר להם: תחפשו בקופסא של הסיגריות שלו, חיפשו בקופסת הסיגריות ומצאו את התכשיט! אמר לו: אתה רואה? מה אתה מדבר?! אמרו לגוי: איך עלה בדעתך לשים את זה בקופסת סיגריות? אמר: אני לא ידעתי כלום, היום בבוקר כשהלכתי מהעיר שלי לכאן, אמרתי שאביא גם את קופסת הסיגריות, וטמנתי בה גם את התכשיט הזה, לא ידעתי שרבי מאיר בעל הנס יגלה את המחשבות שלי... ואז ביישו את הגוי הזה, אמרו לו: ככה אתה גונב? ועוד אצל רבי מאיר בעל הנס אתה עושה דבר כזה?! ומאז קבעו את היום הזה כיום הילולא.

"העמודים אשר הבית נכון עליהם"

ג. ולא רק בגלל הסיפור הזה בלבד, היה עוד משהו. רצו להעביר את העמודים שעל יד קבר רבי מאיר, ולא איסתייעא מילתא. היה קשה להם להעביר אותם, וביום כ"ט לעומר העבירו אותם, וראו שהקיר כמעט היה נופל על האנשים, והייתה סייעתא דשמיא והעבירו אותו. כאשר העבירו אותו, אמרו: זה נס גדול, מי העביר את זה?! אלא זה מן השמים. והתיאור כתוב בספרים אין העבירו אותו באופן לא טבעי. ואז אמרו שרבי מאיר שעשה את זה, נעשה לו מקום מכובד מאד, וילכו אליו ביום כ"ט לעומר⁵.

"כי דור תהפוכות המה"

ד. רבי מאיר בעל הנס היה אדם מיוחד, היה פיקח, היה מבין תככים של בני אדם. הגמרא מספרת (יומא דף פ"ג ע"ב) שפעם אחת הלך עם חבריו - רבי יהודה ורבי יוסי - למקום של אכסניא. שאלו: איפה יש אכסניא של יהודים? אמרו: יש פה יהודי אחד. שאל: מה השם שלו? אמרו: כידור. רבי מאיר אמר בלבו: כידור

5. אבל היה שם רב אחד אשכנזי שכעס על זה, אמר: אתם ממציאים חגים מלבכם, "עושים כל מיהם כחגים" (שבת דף קנ"א ע"ב), הוא התנגד לזה. (זה מובא בספר "טעמי המנהגים ומקוריהם הדינים" בדפוס הראשון עמ' רס"ב). ככה כתוב ש"הרב מרדכי סלונים איש האמת" אמר: לא עושים את זה, זה 'צרימוניה' של הספרדים. אנחנו לא אחראים לזה. כאילו אין לאשכנזים 'צרימוניות', יש להם כהנה וכהנה... יום שיצא זה מבית האסורים, יום שעשה זה היום שעשה זה. יש להם כהנה וכהנה. אבל 'צרימוניות' של הספרדים לא לעשות. אחר כך ראו שלא עוזר להם כלום, והספרדים באים בהמוניהם ותורמים בעין יפה. אמרו: אנחנו משוגעים, יש כאן כסף... מה עשו? לקחו את המצבה של רבי מאיר שהייתה ארוכה מאד (אמרו שהוא נקבר מעומד, ככה אומר הרב הארי"י (שערי הגלגלים הקדמה ל"ו)) שרבי מאיר בעל הנס נקבר כשהוא עומד. למה נקבר מעומד? לא יודע. [יש אומרים הטעם כדי לחכות למשיח]. לפי דעות אחרות מי שנקבר מעומד זה חס ושולום קבורת תמור (ב"ב דף ק"א ע"ב), אבל ככה אומר הרב הארי"י. אמרו נקח חצוי לאשכנזים וחצוי לספרדים. האשכנזים יש להם חלק בצד שמאל, והספרדים מצד ימין. ככה עשו. ולאט לאט אין מחלוקת בין האשכנזים והספרדים, אלא כולם הולכים להילולא דרבי מאיר, הילולא דרבי מאיר נקבעה. פעם אמרתי את זה בישיבה, קם אחד - שמו רבי אבינועם סולמיאני - ואמר לי: מאיפה אתה יודע? מי אמר לך? אנחנו כולנו בפרס מאז ומתמיד הולכים לשמוח ביום הילולא של רבי מאיר בעל הנס. אמרתי לו: הוכחה ראשונה שכן איש חי כתב (שי"א פרשת וישב הלכות תנוכה הלכה כ"ח) שבימי התנוכה ידליקו נר לעילוי נשמת רבי מאיר בעל הנס. למה? כי תנוכה חי חג האורים, ורבי מאיר גם כן בשמו יש אור. [ולמה היו צדיקים לעשות לו זכר בתנוכה, אם לא שבי"ד באירי לא הלא התארך האמתי שלו]. ודבר שני, אותה לא יודע בהסטוריה כלום. הרי מתי נקבע היום הזה של רבי מאיר בעל הנס? בשנת תזכ"ד - "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך" (דברים ט"ז, ג). והשנה הזאת היא מאה וחמשים ושבע שנים להילולא הזאת כמנין זקן... אז מה אתה רוצה ממני?! אתם חושבים שאני אומר דברים מלבדי?! **אני לא אומר מלבי, אלא כל מה שאני אומר יש לי מקור.**

השבוע הראו לי דברים שכתבתי בספר אסף המזכיר (ערך לכתחילה ב) שלפעמים "לכתחילה" אין פירושה לאפוקי "דיעבד", אלא "לכתחילה" פירושה שמתחילה עושים ככה, לא הכוונה לכתחילה ודיעבד. ושמ ציינתי שכתבתי את זה בהגהות לספר אני חומה על שבת (דף כ"א ע"א). ושאלו אותי על זה שהרי אין שם בכלל חידושי שבת. התפלאתי על עצמי, איפה כתבתי את זה?! התלמידים שיהיו בריאים חפשו ומצאו שכתבתי את זה באור תורה (אילול תשמי"א סי' קכ"ד), וראו לי את זה ואני צריך לתקן את הדברים. אבל למה טעיתי? כי באור תורה שם במיתא מילואים לספר אני חומה. והמוח מוגלגל שזה ספר אני חומה... המוח מוגלגל ומשתבש. כל בן אדם עלול לשיבוש, לא קורה לו להאדם לאדם שטעה. פעם בא לרמב"ם דיין, "הדיין החסיד", ואמר לו: זו הלכה שכתבת בהלכות רוצח. (כתוב שם (פ"ה ה"ב) שהרוצח אינו חייב מיתה אלא אם מת מיד בשעה שקבל מכה, אבל אם הוא נשאר כמה דקות אחר כך, לא הורגים אותו). אמר לו הרמב"ם: מה יש בה? אמר לו: איפה כתבת ההלכה הזאת? אמר לו: זה כתוב או בסנהדרין, או במכות. אמר לו: לא כאן ולא כאן. אמר הרמב"ם: חפשי בכלום ולא מצאתי. אמרתי לו: הנה לך עד שאני אחפש. (בערבית אמרים "נחפש" על יחיד - "שקלל נדר", לא אמר לו "עד שאחפש", אלא "עד שנחפש". ככה כתוב בלשון הרמב"ם). אחרי שהלך הדיין נזכרתי, אז קראתי לו מהר, הראיתי לו את הדברים כתובים ביבמות (דף ק"ע ע"ב) אגב גררא. "תמו והלך" (קובץ תשובות הרמב"ם לפסיא ח"א דף כ'). למה הרמב"ם כתב את זה? אמר, תראה, אני כל ימי טרחתני בחיבור הזה ולא כתבתי לו מקורות, והיום תראה מה שקרה. אולי ה' יזכני לכתוב מקורות. אמנם ה' לא זיכה אותי, אבל הוא זיכה מאות אלפים לחפש מקורות לדבריו. זה מקור מכאן, זה מקור מכאן, ואת זה לומדים מכאן. הרמב"ם היה אדם מיוחד. אז אני הקטן שכתבתי מקור מה יכול להיות?! וכל הכבוד לתלמידים שחפשו ומצאו את זה, וצריך מיד בבית לרשום את זה.

לע"נ
 הצדקת אמנו וסבתנו היקרה
 מרת מז'יאנה בת תיתה ע"ה
 שהשבוע פקידת שנתה
 ת.נ.צ.ב.ה

בית המלון מגרש אותם, אומר להם: אנחנו נותנים כניסה משלוש בוקר עד שלוש בבוקר. בימינו זה עד ארבע אחר הצהריים, אבל פעם כל אחד עושה מה שהוא רוצה. מי יאמר לו מה תעשה? אני כאן בעל הבית! בשעה שלוש מביא מטאטא, ומטאטא את האורחים הישנים... אומר להם "עכשיו באים אורחים אחרים". הם הולכים, ובדרך הוא שולח להם לסטים שמתנפלים עליהם בדרך, גונבים מהם את הכסף, ואחר כך מתחלקים עם בעל המלון. שמע את זה רבי מאיר, אמר טוב, אני אסתדר. ישן בבית מלון הזה, בשלוש בלילה אמר לו בעל הבית: אדוני, הגיע הזמן לצאת, יש

אבל הוא לא ישר ולא אמתי. אמר לו: למה? אמר לו: הוא אמר "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך" (בראשית כ"ח, כ"ב). ויש לו שנים עשר בנים, כמה המעשר שלהם? אחד נקודה שתיים. והוא נתן מעשר רק את שבט לוי, הוא צריך לקחת איזה שבט, לחתוך ממנו קצת ולהביא עוד אפס נקודה שתיים... אמר לו: רגע, שכחת שיש לו גם אפרים ומנשה - "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי" (בראשית מ"ח, ה), ארבעה עשר בנים יש לו. והוא אמר לו: אז הקושיא התגברה יותר ויותר. "אוסף מיא ואוסף קמחא" - אם אתה מוסיף מים בעיסה, עליך להוסיף קמח, כי אחרת העיסה תהיה כולה מים. אמר לו רבי מאיר: אבל אל תשכח להוריד ארבעה בכורות, הרי הבכורות היו עובדים בבית המקדש לולי העגל. תוריד ארבעה מארבעה עשר, ישאר לך אחד מעשרה, תקח אחד זה לוי. הוא התפלא: מאיפה מצאת את זה?!...

עיר וקדיש מן שמיא נחית

ההדלקה המרכזית

במעמד מרן ראש הישיבה שליט"א
 לכבוד התנא הקדוש
 רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

בנוסחה שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה שליט"א מוצט"ק פרשת בחד
השיעור השבועי 21:00 | מעמד ההדלקה 21:30

הנאן הנדול הרב שלמה מחמד שליט"א | הנאן הנדול הרב דוד עידאן שליט"א
 בהשתתפות המושנה לראש העיר ר' נח אריאל הי"ו

ברחבת בית המדרש
 "אהבת התורה-איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל 43
 הזמורת לכבוד ההילולא
עם הזמר דניאל רים

כיבוד קל והפתעות לכל ילד | מתחם נשים מורדב
 ארטיקים, פופקורן, ימבומבם | (בניסה דרך נינת האדמור"ר מקוצק)

עולו ואתבנישו להילולא דבר יוחאי

ליעקב אבינו יש ארבעה עשר בנים מארבע אמהות

ז. אבל אני יש לי קושיא על התירוץ של רבי מאיר. הרי השנים האלה שהם נוספו בחשבון - אפרים ומנשה - יש להם אמא, וזו אסנת. אז יש חמש אמהות, ולמה אתה אומר שיש ארבע אמהות ולקחת מהם ארבעה בכורות. יש חמש וממילא כשאתה תוריד חמשה בכורות, ישארו לך תשעה? אז אמרתי שמכאן יש ראייה למה שכתבו המקובלים (עייין בספר חומת אנך פרשת ויחי אות ב) שבלילה שראובן בלבד יצועי אביו, באה הסטרא אחרא והפריעה ליעקב אבינו, ולקחה ממנו שתי נשמות אפרים ומנשה שנולדו אחר כך בדרך אחרת. אז למעשה ליעקב אבינו יש ארבעה עשר בנים מארבע אמהות, לא מחמש. כי בלהה היתה צריכה להביא עוד שני ילדים, ומאחר שהיה ככה, אז ממילא החשבון מדויק.

רבי מאיר וחברו כי טוב

ח. ועוד מסופר (בראשית רבה פרשה צ"ב אות ו') על רבי מאיר, החריפות של רבי מאיר, שפעם הלך לאיזה בית מלון, ואמרו לו: בית המלון הזה כולו גנבים, אבל אין לך ברירה, זה המקום היחיד שלי יהודים. אם תלך למקום אחר, זה יותר גרוע. מה יש שם? בשעה שלוש בבוקר בעל

לי עוד אורחים. אמר לו רבי מאיר: אבל יש לי חבר שהוא לך בבית הכנסת [אני יוצא לדרך אתו]. שאל אותו: מה השם שלו? אמר לו: כי טוב. הוא התפלא: כי טוב? איזה שם מוזר זה? (יש לנו בישיבה אחד בשם "כי טוב", אבל פעם לא היה דבר כזה). אמר לו: ככה השם שלו, כי טוב. אמר לו: איפה הוא נמצא? אמר לו: בבית הכנסת. הלך השוטה הזה והתחיל לצעוק עם רמקול: "כי טוב", "כי טוב", איפה אתה? איפה אתה? אנחנו מחכים לך. "ואין קול ואין עונה ואין קשב" (מלכים א' י"ח, כ"ט). יצא הצורך הזה, והלך לרבי מאיר, אמר לו: הוא לא קם. אמר לו רבי מאיר: מה נעשה לך? הוא נרדם עמוק, ישן שינה מתוקה, ולא רוצה לקום. בשעה שש בבוקר הגיע השחר, ורבי מאיר לקח את המזודה והלך. אמר לו בעל המלון: איפה כי טוב חברך? אמר לו: כי טוב הגיע. אמר לו: איפה? אני לא רואה אותו. אמר לו: כתוב בתורה (בראשית א', ד) "וירא אלקים את האור כי טוב". כי טוב זה האור. אתה חושב לרמות אותי?! את רבי מאיר אל תרמה. תהיה ישר.

"לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו"

ט. ולכן אמרו חכמים (עירובין דף י"ג ע"ב) שמרוב חריפות של רבי מאיר, כל הלכה שהיה אומר היו לו פנים לכאן ופנים לכאן. "לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו", ולפיכך לא פסקו כמוהו. בכל ההלכות אין הלכה כרבי מאיר. אבל יש דבר מפלא, המשנה אומרת פעמיים (ב"ק דף מ"ו ע"א, ב"מ דף צ"ז ע"ב) "ממון המוטל בספק חולקים". והגמרא מעירה שזה דברי סומכוס, ואין הלכה כמותו. ולמה המשנה סתמה כמו סומכוס? הרי כתוב שהלכה כסתם משנה (שבת דף מ"ד ע"א ועוד). למה המשנה תסתום כדעת יחיד - סומכוס? אז אמרתי תירוץ יפה, סומכוס הזה הוא תלמידו של רבי מאיר, וסתם משנה רבי מאיר. לכן כמו ששמע מרבו רבי מאיר, ככה סתם המשנה - ממון המוטל בספק חולקין.⁹

"רבותי! שכחתי את הדרשה"

י. ובשבוע הזה, יש לנו ביום ט"ז באייר הילולא של רבי חי טייב, זה אחד מגדולי החכמים בתנוסת שבעוונות הרבים לא השאיר אחריו כתבי יד, רק מעט מאד. מה שהשאיר נשרפו. יש אומרים שאמו שרפה אותם, ראתה בשבוע של פסח כתבים מעורבבים, אמרה: מה עושה עם זה הבן שלי? שרפה אותם. ואומרים שהוא היה בצער מזה ולכן היה שותה כל הזמן ערק. אבל מהמעט שנשאר לומדים שהיה חכם גדול. אומרים שפעם היה דורש בבית הכנסת הבן דוד שלו רבי יצחק טייב מחבר ספר ערך השלחן¹⁰, והנה הרב הדרשן השתתק, אמר: "רבותי! שכחתי את הדרשה". מה לעשות? ולמה הוא השתתק? כי באותו שבוע רבי חי טייב הלך לשתות ערק, אבל אחרי שהיה שותה ערק, לפעמים היה מתבזה ברחוב. והדוד שלו רבי יצחק טייב אמר: ככה מתבזה תלמיד חכם? אז הוא גזר על כל מוכרי הערק שלא ימכרו לו ערק. הלך רבי חי טייב לאחד ואמר לו: תן לי ערק. אמר לו: רבי, אין לי ערק, תאמין לי שמכרתי את הכל. הלך לשני, אותו דבר. הלך לשלישי, אותו דבר. אמר: מה זה? זה עצת מחבלין - "עצת חטאין היא" (תרגום אונקלוס ויקרא י"ח, ז'), בטח עשה לי את זה הרב של העיר שהוא בן דודי. ככה עשה לי? והנה בשעה שהרב דרש, הוא השתתק, לא מצא כלום. אמר "והנושא בא" - לא בא שום נושא. אמר "גרסינן במדרש" - לא גרסינן כלום. אמר "ידוע הדבר ומפורסם הענין" - ידוע הדבר שאני לא יודע כלום... כולם התפלאו. מה קרה?! אמר להם: יש כאן את רבי חי טייב? אמרו: כן, הוא נמצא כאן. קרא לו: בוא רבי חי טייב, תגיד לי למה אתה עושה לי ככה?! למה אתה סגרת לי את כל הזכרון שלי?! מה עשית?! אמר לו: תפתח לי אתה למטה, ואני אפתח לך מלמעלה. אמר לו: מה הכוונה? אמר לו: אתה אסרת על כולם למכור לי ערק, והקב"ה כועס עליך. כי אני לא יכול בלי ערק, יש לי צער, יש לי יסורים, יש לי בעיות, אתה מרגיש את הצרות שלי?! אתה לא מרגיש אותם. ולכן קבלת את העונש הזה. תפתח למטה!

9. וזוהו פירשתי הסיפור של שלמה המלך - "אז נתבנה שתיים נשים וזונת אל המלך... ותאמר האשה האחת בי אדוני אני והאשה הזאת יושבות בבית אחד - נכראה הכוונה בחדר, לא ממש בחדר אלא חדר שמחולק לשנים - ואלד עמה בבית" (מלכים א' ג, ט"ז-י"ח) היא ילדה בן, וגם היא ילדה אחר כך. והנה הבן שלה מת, מה היא עשתה? קמה באמצע הלילה "ותקח את בני מאצלי - לקחה אותו אליה - ואת בנה המת הטיבה בחיקי" (שם פסוק כ'). "ותאמר האשה האחרת לא כי, בני החי ובני המת, וזאת אומרת לא כי, בנך המת ובני החי ותדברנה לפני המלך". (שם פסוק כ"ב). "ויאמר המלך גזרו את הילד החי לשתיים ותנו את החצי לאחת ואת החצי לאחת. ותאמר האשה אשר בנה החי אל המלך... ותאמר בי אדוני, תנו לה את הילד החי והמת אל תמיתוהו. וזאת אומרת גם לי גם לך לא יהיה גזרו" (שם פסוקים כ"ה-כ"ו). איזה יופי, אם זה היה הבן שלה היא תאמר גזרו! תחתון אותו לשנים? השתענת?! וזאת שמוותרת עליו, רק שישאר הילד בחיים, זאת שאמרה "תנו לה את הילד החי, והמת אל תמיתוהו" - "היא אמו". מאיפה למד שלמה את החכמה הזאת? מתחלה רצה [לילך אחר המוחזק, ושוב ראה שאין זה מברר האמת, לכן אמר "קחו לי חרב" דהיינו רצה] לפסוק כדעת סומכוס שממון המוטל בספק חולקין, התינוק הזה זה כמו ממון, הוא מוטל בספק וחולקין אותו לשנים. אחר כך אמר זה יועיל משהו להרוג נפש מישראל ולא נדע כלום? לא, אלא "תנו לה את הילד החי". עשה תחבולה שבה יודע מי אומר שקר ומי אומר אמת.

10. זה ספר יקר מאד שהרב עובדיה ע"ה מתבטא עליו בדרך גוזמא שעשרה עמודים של ערוך השלחן אינם מגיעים לעמוד אחד בספר ערך השלחן! כי הוא כתוב בעמקות רבה מאד.

אמר הרב: רבותי! כל מי שמוכר ערק יביא מיד לרבי חי טייב, קמו כמה מוכרי הערק בתנוסת והביאו לו ערק. אמרו לו: הרב, תשתה לבריאות. הוא שתה, ומיד נפתח המעיין. "גרסינן במדרש"... איפה היית עד עכשיו?! אלא הוא סגר לרבי חי טייב, ונסגר לו הזכרון. "ויריחו סוגרת ומסוגרת". (יהושע ו', א).

"חלב חטים ישיב עין"

יא. ויש לו ספר "חלב חטים" שהוא שארית הפליטה מכתבי יד שלו, והוא נדפס כמעט ששים שנה אחרי פטירתו. (הוא נפטר בשנת תקצ"ז, ונדפס בשנת תרנ"ו), ובימינו קם אחד - שמו רפאל סדין (מה זה סדין? יש משפחת סעדון, ואולי העי"ן נבלעה. אינני יודע) והוציא אותו מחדש עם הערות והסברים, וקושיות ותירוצים. אבל עשה אותו כל מסכת בפני עצמה, זה הולך ומדלדל, צריך לעשות ספר מלא, הרי אין בו הרבה חומר. צריך לעשות ספר מלא, ולכתוב בו הערות למטה, ולציין את המקורות, לעשות עבודה חשובה. [ובאמת אח"כ הוא הוציא ספר שלם]. וברוך ה' זכינו בישיבה שיש תלמידים שעושים עבודה טובה¹¹.

ואעידה לי עדים נאמנים שמותר לשמוע שירים ביום ו' אחר הצות

יב. השבוע נתקלתי בדבר. כל שנה ושנה אני אומר שבימי העומר מותר לשמוע שירים ביום ששי אחר חצות - אחרי הצהרים. למה? כי קדושת השבת מתנוצצת באותו זמן¹². ולא מצאו מקור לדבר הזה. אמרו לי: מנין לך? התחילו לכתוב בשם הרב עובדיה שגם ביום ששי אחר חצות לא שומעים שירים. והנה מצאו התלמידים החביבים שלי שלושה מקורות לדבר הזה. הראשון, רבי נסים כהן ע"ה הנכד של מוה"ר רבי כלפון כהן ע"ה, יש לו ספר שו"ת מעשה נסים, והוא גם כן אמר (בח"ג סי' רכ"א אות י"ט) שאפשר להקל ביום ששי אחר חצות. והשני, רבי יוסף בר שלום רבה של בת ים, יש לו ספר "ויצבור יוסף" (לא "ויצבור יוסף" של הרב צובייר, אלא ספר שלו, ח"ד סי' ל"ו), ושם הוא כתב להקל בזה מהטעם שאמרתי שיש הארת שבת, והוכיח כן מכמה פוסקים. והשלישי, רבי יהודה מועלם ראש ישיבת פורת יוסף. יש שו"ת עין אברהם לתלמידו רבי אברהם כהן, ובחלק או"ח (סי' קע"ה) כתב ששמע ממנו להקל בשמיעת שירים ביום ששי. אני הבאתי פעם (עיין בשר"ת מקור נאמן ח"ב עמ' ר"י) סיפור מרבי משה חנושה שיהיה בריא ששמע מהרב עובדיה שמותר. אבל אומרים שיכול להיות שזה בגלל שהוא נתן שיעורים ברדיו, וברדיו אנשים עייפים ורצוצים וסחוטים, ובמיוחד לאור המלחמות וצרות צרורות. לכן הוא התיר להם כדי שלא ילכו לרעות בשדות זרים. אבל כאן זה דבר חשוב מאד, הם התירו סתם, לא ברדיו, כי ביום ששי מתנוצצת קדושת השבת. וזה רק ביום ששי, במוצאי שבת לא התרתי, כי במוצאי שבת לא כולם עושים סעודה רביעית בשמחה ובשירים רק בודדים כמו רבי דוד אבוהצירא ואחרים שעושים ככה סעודת מלוה מלכה. לא כולם עושים את זה, הלואי שיאכלו משהו¹³... אדם יהיה חכם, בסעודה שלישית לא יאכל הרבה כדי שיניח מקום בבטן לסעודה רביעית.

לאכול מצה בפסח שני גם בליל ט"ו באייר

יג. נוהגים אצלנו לאכול מצה בפסח שני ביום ארבעה עשר באייר, ויותר נכון לאכול [גם] בליל חמשה עשר. למה? כי קרבן פסח שני מקריבים אותו ביום ארבעה עשר, אבל אוכלים אותו בליל חמשה עשר. ופעם היה לי ויכוח על זה עם אבא ע"ה. אמרתי לו: לא יכול להיות. אנחנו אוכלים מצה של פסח שני ב"ד באייר, ואתה אומר לי בט"ו? מי אמר לך שאוכלים אותו [המצה וגם הקרבן] בליל ט"ו? פתח לי הרמב"ם (הלכות קרבן פסח, במנין המצות אות ד) שכתב: "לאכול פסח שני על מצה ומרור בליל חמשה עשר לחודש השני". אמר לי: ראית? הרמב"ם

11. הוציא ספרים של רבי זקן מאזוז [בצורה מסודרת], ואני לא זכרתי. הראו לי שבוע שעבר. יש שמוציאים ספר ומבלבלים את המוח של הקורא. עיין במקום פלוני ועיין במקום פלוני ועיין... מה התוכן? אין תוכן, רק עיין ועיין ועיין. על הרוג'צ'ובר אמרו שהוא "מלא עינים" (מליצה ממה שאמרו על מלאך המוות...). לא! אל תעשה ככה, תכתוב מה שכתוב ומה לומדים מכאן. כשהתחלנו בשיעורים האלה של מוצאי שבת, בא בחור אחד והראה לי שהוא יודע לערוך, לקח את השיעורים וכתב להם מקורות למטה: "אבל בספר פלוני חולק", "אבל הרב פלוני חולק". בשביל מה אמרת מי חולק? אני שאלתי אותך מי חולק? אני אמרתי את דעתי, והחולק יחלוק. "פך עלינו יזיז" אם הדבר ממש מעכב בדברים, תעיר לי: במקור כתוב אחרת, ואני מודה לך. אבל אם אתה בא להראות שיש מי שחולק עלי - אני יודע שחולקים עלי...

12. ולכן אלה שמיניחים תפלין במנחה, ביום ששי לא מניחים תפלין, כי השבת כבר נכנסת. יש אוריה של שבת ואתה מניח תפלין! לא מניחים תפלין. (זה כתוב בספר בית מנוחה דף ד' ע"ב בשם הרב חיד"א במחזיק ברכה סי' רס"ו).

13. פעם היה חותני ע"ה אצל אבא זצ"ל שבת, ואבא אמר לו: תעשה סעודה רביעית. אמר לו: אני לא יכול, אני שבע מסעודה שלישית. אמר לו: אם יבוא אחד ויאמר לך שאם תעשה סעודה רביעית תקבל עליה ארבעים אלף פרנק, אתה מוכן לאכול? אמר לו: אפילו בארבעים פרנק אני מוכן. אמר לו: אם כן סעודה רביעית שווה יותר מארבעים אלף! תאכל. וישב ואכל.

לא משאיר אותך בספק. בערבית אומרים "הרמב"ם יפדח" - הוא מגלה לך את הכל. בתורה לא כתוב שאוכלים אותו בליל חמשה עשר, כתוב רק "על מצות ומרורים יאכלוהו", אבל הכוונה שיאכלוהו בליל חמשה עשר. ולכן בספר "מקור חיים" של רבי חיים דוד הלוי¹⁴ (פרק צ"א אות י"א) כתב לאכול מצה גם בליל ט"ו. לכן נכון לאכול מצה גם בליל ט"ו.

זכר לפסח שני במצה ולא במרור

יד. אבל **מרור** (חסא) לא **אוכלים בפסח שני**. למה? כי בזמן הזה אפילו בפסח ראשון הוא רק מדרבנן, מדין תורה "צלי אש ומצות על מרורים יאכלוהו" (שמות י"ב, ח.) אם יש קרבן פסח, אוכלים מרור, אבל אם אין קרבן פסח אין מרור. לכן מצה אוכלים בפסח שני, כי מצה היא דאורייתא בימינו בפסח ראשון, ואילו המרור לא.

אכילת צלי בליל פסח שני

טו. בפסחים (דף ג"ג ע"א) כתוב "מקום שנהגו לאכול צלי בלילי פסחים אוכלין, מקום שנהגו שלא לאכול אין אוכלין". והרשב"ש מדייק שם ממה שכתוב "בלילי" לשון רבים שמשמע שזה בא לרבות גם ליל פסח שני, א"כ גם בפסח שני צריכים לא לאכול צלי. אחר כך אמר **כיון שזה תלוי במנהג, המנהג הוא שאוכלים צלי בליל פסח שני**, לכן לא צריכים להרעיש בדבר הזה, **דבר פשוט שמתור לאכול צלי**, חוץ מדבר אחד - גדי מקולס. אני לא יודע אם משהו עושה היום גדי מקולס, מי עושה גדי מקולס?! אבל אם משהו עושה את זה, אז לא לאכול אותו בליל פסח שני. (מה זה גדי מקולס? גדי שהוא כאילו חי, מלעיטים אותו כל מיני דברים, ועושים ממנו 'פוחלץ', כמו גדי חי של קרבן פסח).

אמירת תחנון בפסח שני

טז. אין אומרים תחנון ביום ארבעה עשר באייר, וגם ביום י"ג באייר במנחה לא אומרים תחנון. פעם הייתי חזן בתונס אצל **רבי ניסן פינסון ע"ה** ולא אמרתי תחנון בי"ג באייר במנחה, ורבי ניסן ע"ה הראה לי בסדור שלהם ("תהלת ה") שכתוב שם שכל הימים שאין אומרים תחנון, גם במנחה שלפניהם לא אומרים, חוץ מפסח שני. אמרתי לו: למה? אמר לי: ככה כתוב. לא יודע מה המקור. אחר כך מצאתי סיבה לזה, כי בליל י"ד אין שום דבר, וגם לא ביום י"ד בבוקר, רק ביום י"ד אחרי בין הערביים יש פסח שני. לכן אי אפשר לא לומר תחנון כבר מיום י"ג. אבל אחר כך ראיתי בסדור "חמדת ישראל" של **רבי שמואל ויטאל** (בנו של מהר"ח, יש לו ספר תפלה, ויש הרבה דברים ללמוד משם) שכתב **שביום י"ג באייר במנחה אין אומרים תחנון**, אז נפשט הספק. ואחר כך ראיתי שגם **הרב אברהם חיים נאה**¹⁵ בספר שנות חיים (סי' ט"ט אות ה'), יש בו הלכות, וראיתי אותו בישיבת רשב"י

14. הוא היה צדיק גמור, פעמים יש לו דעות קצת מוזרות, כמו שהרצל היה "מבשר הגאולה"... זה לא בדיוק... השבוע ראיתי דבר פלא, הרצל בא מפורט סעי' (זה במצרים) לישראל כשהוא רכוב על חמור לבן. למה חמור לבן? כדי שיהיה דומה למשיח... וכתוב מתחת לתמונה "כמעט משיח". הוא לא משיח, אולי מבשר הגאולה... אולי אז התעוררו בני אדם לחשוב להשים קץ לצרותינו. אולי. אבל בלי סייעתא דשמיא לא נצליח! הנה אנחנו רואים איך השבוע הזה נהרגו ארבעה חילים משלנו בטעות, ולפני כן היה גם כן עוד דבר כזה. ואחר כך נהרגו עוד, וככה עוד כמה דברים. **אם היה לנו כוח, היינו לוקחים ארבעה מהחמורים והאזורים ביותר שלהם, ונוקיע אותם על עץ!** "כאשר עשיתם יעשה לכם" (נ"פ עובדיה א, ט"ו). אבל אנחנו מפחדים כל רגע מפני לחישה של בידן, וביידן מפני הלחישה של אובמה, ואובמה

וביידן מפחדים מפני הלחישה של הבחירות של אמריקה... אנחנו צריכים להשתחרר מאלה, מההשתחרר אומרת זהו, לא נסתכל על אף אחד. וכי דוד המלך היה מחכה לאובמה וביידן? לא מחכה להם. מה שהוא חותך - חותך.

15. **הרב אברהם חיים נאה ע"ה** היה גאון עולם. פעם אחת משהו כתב עלי כמה קושיות ושילח אותם לרב עובדיה ע"ה, אז הוא אמר: "השטח הזה מקשה עלי, צריך לאכול חצץ כדי להבין אותו!"... מה אתה מקשה עלרבי

פסקים והחיות ממתן ורבן גאונים **רבי בלשון משה הכהן רבי רחמים חי חיותה הכהן זצוק"ל הי"א** סכתב יד קדוש אשר נערכו בעטל רב וביניהם רבם להוציא ספר עירך עלם כוד הס"ע ובו שו"ת"ם תרשים אשר לא נדפסו מעולם **מחיל להצטיין** בחנות הספרים של ישיבת חכמת רחמים בין 9 בבקר לל אה"צ או בטל 084727523 שילוחו 6 ק"ר והשעה 13.30 ששולחים והם למוכרים חסיה ספרים ומעלה

כתב גם כן שביום י"ג באייר במנחה אין אומרים תחנון במנחה כמנהג הספרדים. (כל הספר כולו כמנהגי הספרדים). לכן גם אנחנו לא נאמר תחנון ביום י"ג, ובליל י"ד [בקריאת שמע שעל המיטה] לא אומרים תחנון, **ובליל ט"ו אומרים תחנון**. ויש לנו עוד - ביום ששי זה רבי חי טייב, מספרים עליו גדולות ונוראות.

מי ירון במירון?! בעוה"ר השנה יש שם סכנה

יז. אלה שעולים למירון ידעו להם שיש הרבה בעיות. **השנה במירון יש סכנה של מחבלים ימח שמם ויאבד זכרם**. וכאן בל"ג נעשה הדלקה השנה לפני השיעור, תבואו רבע שעה לפני השיעור, ונעשה הדלקה כאן בחצר בית הכנסת, **ולא צריך הדלקה שתעלה למעלה למעלה. העיקר הדלקה מהלב**. דוד המלך התפלל במערה: "מזמור לדוד בהיותו במערה תפלה" (תהלים קמ"ב). אחר כך אמר: "קולי אל ה' אזעק קולי אל ה' אתחנן, אשפוך לפניו שיחי צרתי לפניו אגיד". ראשי תיבות "צרתי לפניו אגיד" - **צלא**. מה זה צלא בערבית? בית הכנסת. המערה הזאת בשבילו כמו בית הכנסת. אם אנחנו נדע איזו מערה זאת, היינו מתפללים בה - "כשם ששמעת תפלת דוד המלך במערה הזאת, כך תשמע תפלתנו ותושיע". אבל אנחנו לא יודעים. ה' יזכה אותנו לראות כל הדברים האלה של אבותינו, ולתת לנו כח לנצח את כל האויבים שלנו¹⁶. ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה גדולים וקטנים, הם ונשיהם ובניהם ותלמידיהם וכל אשר להם, מלכא דעלמא יברך יתכון, ויזכה יתכון, וישמע בקל צלותו, ותתפרקו ותשתזבון מכל צרה ועקתא, ויהא מימרא דה' בסעדתם, ויגן בעדכם, ויפרוש סוכת שלומו עליכם, ויטע בינינו וביניכם אהבה ואחוה שלום ורעות, ויסלק שנאת חנם מביניכם, ויפרוק עול הגלות מעל צווארינו ומעל צוואריכם, ויקיים בכם מקרא שכתוב ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, ויברך אתכם כאשר דבר לכם, ובא לציון גואל, וכך יהי רצון ונאמר אמן.

אברהם חיים נאה?! הוא היה גאון עולם (והוא היה אשכנזי) וישר. "צדיק וישר הוא". (דברים ל"ב, ד'). 16. יש לי תינוק בן שנה כותב לי, (והוא לא מבין מה הוא כותב, אלא כותבים לו את זה), הוא רוכב על אופנוע וכותב: "לסבא היקר, פורים שמח, אנחנו ננצח"!!! זהו... בעזרת ה' ננצח את כל האויבים שלנו

לשיבתנו הקדושה דדושים שותפים

לרבישית ספרי קודש, ספרי רבותינו, ראשונים ואחרונים, ספרי ש"ס ופוסקים עבוד ובחורים ומצוינים שלנו, החוגים בהם ייסם ולילה!

ומצבעים בזכותם מחקרים תורניים המביאים את עולם הספרות היהודית והתורנית! לשותפות מרודה חייט כעת:

08-6727523 או בנדרים פלס

אתם קונים איתנו **לוחים** ו**בנות**

חדש חדש! חדש! חדש! המגיע לאשכול!

בשיעה טובה ומצולחת

אנו מסוים לכשר לציבור היקר שיבא הספר שנים צ"פ לו **סדר "מעשה בית דיר"**

פסקים והחיות ממתן ורבן גאונים **רבי בלשון משה הכהן רבי רחמים חי חיותה הכהן זצוק"ל הי"א** סכתב יד קדוש

אשר נערכו בעטל רב וביניהם רבם להוציא ספר עירך עלם כוד הס"ע ובו שו"ת"ם תרשים אשר לא נדפסו מעולם **מחיל להצטיין**

בחנות הספרים של ישיבת חכמת רחמים בין 9 בבקר לל אה"צ או בטל 084727523 שילוחו 6 ק"ר והשעה 13.30 ששולחים והם למוכרים חסיה ספרים ומעלה

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים
מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז עליה

עורך: הרה"ג ר' שמואל עידאן שליט"א

גליון 360

או בתאונה?

למען תספור

לז: תדע לך, שיש הרבה כסף לדי, תחך אותו. וכדור ראה שרבי מאיר חכם, הלך אליו ואמר לו: תראה, תלמתי ככה, מה אתה אומר? אמר לו: תלומות של 'בי שמש' (ראה להלן), לא מעלים ולא מורידים. רבי מאיר לא היה מאמין בתלומות בכלל (עיין בגיטין דף נ"ב ע"א כמו שהרמב"ם לא מאמין בתלומות), אבל אם יאמר לו: אני לא מאמין בתלומות, הוא יאמר לו: אתה לא נורמלי, כלם מאמינים בתלומות אז הוא אמר לו: "תלמא דבי שמש" - תלומות של ליל שבת לא שונים, למה? כי בליל שבת אדם אוכל 'פפא' ו'עצאד' וכל מיני דברים, אז הם מעלים לו את האכל לגרון שלו, ומתחיל לחלם ולחלם... אמר לו טוב ורבי מאיר חשש שבכל זאת ילך לשם (קמורף לקבר אביו), מה עשה? הלך לשם כל היום כולו, (לא היה מנוח שם), התפלל בבית הקברות על יד אבא של פידור, רחוק מעט, ומדי פעם הסתכל שאף אחד לא בא, ובמוצאי שבת אמר: 'המבדיל בין קדש לחל' ולקח את הפסח. אמרו לו: למה לא אמרת לנו? אמר להם: אני לא יכול לומר לכם, וכי אני יכול להתחזק אותו פרשע? אני לא מפיר אותו, אני רק אמרתי לבי שיש פסוק "כי דור תהפכות", אני לא נתתי לו את הפסח שלי, מה עשוי? הלכו למחנה לשווק והתחילו לדבר אתו על דא ועל הא ועל הא ועל דא [שוחחו על עניינים שונים], וראוי שיש לו צעת עדשים על השפתים שלו, הלכו לאשתו ואמרו לה: בעלך אמר שתתני לנו את הפסח, וסומו לדבר, שהיום אכל עדשים. אז היא האמינה ונתנה להם את הפסח. כשהוא חזר הביתה, היא באה אליו ואמרה לו: אתה צריך לפרסם לכלם שאכלת עדשים? זה מאכל של עניים, למה אתה צריך לומר דבר כזה? אמר לה: מה? מי אמר שאכלתי עדשים? אמרה לו: הם אמרו. אז רבי מאיר בחכמתו הציל את עצמו. הוא שמע והבין (יומא פ"ג ע"ב), (גליון 357 אותיות ב' - ד', וכן גליון 258 אות' א).

פידור - כי דור תהפכת

רבי מאיר בעל הנס, אגחניו לא יודעים מי זה שנקרא "רבי מאיר בעל הנס". יש אומרים שזה חכם אחר שנקראו לו בעל הנס, חכם שחבר את פייט אקדמות. אבל זו השערה בקלמא, יותר מסתבר שרבי מאיר התנא זה רבי מאיר בעל הנס. ככה נראה מדברי האר"י וזכה מקבל מדורי דורות (עיין בספר ה' נסי ח"ב חלק השו"ת סי' נ"ב). זה רבי מאיר של המשנה. יש לנו ספר מאיר בת עין, ויש בו משניות רבות שמוזכר בהם רבי מאיר. ויש גם ספרים מיוחדים עליו. הוא היה חריף מאד, חכם גדול, כל פעם שהוא מדבר עם בן אדם, הוא מבין אותו אותו בקריצת שפתיו פעם אחת הלך רבי מאיר וחקריו - רבי יהודה רבי יוסי - להתארח בשבת באיזו עירה. ויש ש'ק' יחדיו אהד ששמו "פידור". רבי מאיר אמר לו: מה השם שלך? אמר לו: פידור. רבי מאיר אמר בלב, פידור - כי דור תהפכת המה" (דברים ל"ב). ואלו רבי יהודה רבי יוסי אמרו מה יכול להיות? פידור - מופת הדור... אז רבי מאיר אמר, אני לא אפקיד את ממוני אצלו, ואלו רבי יהודה רבי יוסי אמרו שהוא נראה אדם טוב, נתן לנו בשבת לאכל אצלו, הוא בסדר. נתנו לו. אמרו לו: תשמור לנו על הפסח. אמר להם: ודאי שאני אשמר על הפסח. במוצאי שבת באו אליו, אמרו לו: איפה הפסח? אמר להם: איה קספי? מה קספי? אתם רוצים לשלם על האכל שאכלתם? לא צריך, אני מוחל לכם... אמרו לו: מה מוחל לנו? אגחניו הפקדנו בידך קספי! אמר להם: לא הפקדתם כלום. הלכו לרבי מאיר, אמרו לו: מה מה נעשה? אמר להם: אני כבר לא האמנתי לו, נתתי את הפסח שלי במקום אחר. באיזה מקום? בבית הקברות של אביו של פידור. הלכתי לבית הקברות, ומצאתי פה נמצא אביו של פידור. זה מקום טוב [והנתיי שם הפסח]. אבל לא הייתי לא הרשע הזה, בא בחלום לבנו בליל שבת ואמר

הלכה נאמנה

אגחניו נוהגים לא להסתפר בימים האלה וימחיסם עד שבועות, ובג' רבא כלם מקפידים בדרך הזה. אבל זה מנהג האר"י (שער הכוונות דף פ"ו ע"ד), כי מדין מרן השלחן ערוך (סימן תצ"ג סעיף ב') זה מתר כבר מיום ל"ד לעמר [בפסח]. האשכנזים מקלים בזה יום אחד לפנינו ומסתפרים ביום ל"ג לעמר, ואחר כך יש שלא מסתפרים עד שבועות (וראה ברמ"א שם סעיף ג'). ואלו הספרדים מחכים עוד יום אחד עד יום ל"ד לעמתי, ואחר כך יכולים להסתפר כל יום עד שבועות, כי כבר נגמרה האבלות של העמר. ואין דבר שאין לו רמז בתורה, כי ימי ל"ג ל"ד לעמר באים אחרי פרשת אמר, וישם כתוב ו'ספרתם לכם ממחרת השבת' (ויקרא פרק כ"ג פסוק ט"ו), כלומר תסתפרו אחרי השבת [שנקראו בה פרשה זו]. ומהנהג האר"י רמזו בהמשך 'עד ממחרת השבת השביעית תסתפרו' (שם פסוק ט"ו), כלומר אחרי השבת השביעית של ימי העמר אתם יכולים להסתפר. ועכ"פ עד יום ל"ד לעמר כל הספרדים לא מסתפרים. (גליון 112 אות י"ד).

ידע תדע

- א. ב'ל'ג לעמר אדם ישב בבית ויקרא ספר "הלולא דרשב"י" שחבר רבנו יוסף חיים זצ"ל [הבן איש חי], ומה המיוחד בו? כי בספר הלולא דרשב"י הרגיל יש בו רק מאמרים מהאחר, אבל רבי יוסף חיים לקט מאמרים מכל התלמוד בבלי וירושלמי והמשנה והמדרשים והאחר, ואתה קורא את הכל ורואה את הדמיון של רבנותנו, ואיך מלה שלהם מתקיימת, 'ותגור אמר ויקם לך' (איוב פרק כ"ב פסוק כ"ח), (גליון 11 אות ל"ט).
- ב. יש שני פייטים מפרסמים בעולם, שכל העדות אומרים אותם: הפייט הראשון "לכה דודי", שכלם אומרים אותו. והפייט השני שגם בן מפרסם זה "בר יוחאי", וחבר אותו רבי שמעון לביא, שזה חכם שהגיע מפרסד ללוב. פעם שאלו את הבבא סאלי: אפטר להבסי לנו את הפייט הזה "בר יוחאי"? אמר להם: זה לוקח שלושה חודשים, כי הוא מלא עמק של קבלה. (גליון 63 אותיות י"ד ו"ו. וראה שם באורך ביאורו של מרן שליט"א לפיוט זה).
- ג. רבנו חננאל (בפירושו למסכת סוכה דף מ"ה עמוד ב') שב'נמו עוד לא נתגלה ספר הזה, כותב ככה: "רבי שמעון בר יוחאי היה במערה שלש עשרה שנה, ונראה לו דברים נראות אלקים גדל כבודו". כלומר ש'נראה לו לרבי שמעון בר יוחאי השנה גדולה מאד. והוא לא למד אצל רבו רבי עקיבא את החכמה הזאת, כי הם היו מסתירים אותו, אלא הוא לבד כשהיה במערה זכה למעלה הזאת. (שם אות כ"ד).
- ד. יום אחד אני קורא בתהלים: "יבשו ויבהלו מאד כל איבי; יבשו יבשו רגע" (פרק ו' פסוק י"א), ואני מסתכל בראשי תבות: "יבשו ויבהלו מאד" ראשי תבות יום, ואחר כך "כל-איבי יבשו יבשו רגע", ראשי תבות כ' איבי - יום כ' איבי, אז כתבתי את זה בגליון התהלים שלי (עיין בתהלים "אמת קנה" עמוד שט"ז), אבל לא ידעתי מה קרה בכל איבי. ואחרי שנים הגיע לדי ספר "אוצר המכתבים" של רבי יוסף משאש זצ"ל, ויש (חלק ג' מכתב אלף תט"ו) הוא מספר ש'ב' באיך תש"ה [סוף מלחמת העולם השנייה - השוואה] הגיעו הצבאות בעלות הנרית - צרפת ואנגליה ואמריקה, ונכנסו לגרמניה הארצה ששפכה דם ש מאות רבות [ששה מליון] מישוראל וכבשו והפילו אותה כליל, וזה "יבשו ויבהלו מאד כל-איבי יבשו יבשו רגע". ואני אוהב גימטריאות מה לעשות, המלים: "יבשו ויבשו רגע" ("יבשו ויבשו" פתבות בלי נא"ו), כל אחת מהן בגימטריא שלש מאות שמונה עשרה, כמנן הגימטריא של "גרמניה" (בשתי יוד"ו), זו גרמניה הארצה. (גליון 11 הערה 24).

חידה

כמה ימים העומר?
תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

פתיל תבלת, מצודת ציצית בשלמות!

מורן שר התורה הגר"ח שליט"א
הורה לח"א בזה"ל: (מוסרס) "אז איר האלט אז איר ווייסט ברור, זענט איר מחוייב צו עס אנצויטאן (אם אתה אוחד שזה ברור, אז אתה מחוייב ללובשו).
נ.ב. לאחרים השואלים הורה באופן שונה

עדיין מושתק? תפקד אפס וקול מרד באן סטטור שטאמאן!
זוכרתם - 0799-1000-65

רועה נאמן

אגרות ומכתבים ממרן ראש הישיבה שליט"א

ברמה ללא לחצים ותכתיבים כל שהם, ולצעוד יחד עם כל בית ישראל לקראת הגאולה השלמה שתהיה במהרה בימינו אמן.

בהזדמנות זו, לנוכח ריבוי הנופלים בעוה"ר במלחמת שלום הגליל, הנמשכת והולכת, הייתי מציע לכבוד הרבנים הראשיים להשתדל לחוקק חק שיפטור כל חתן במשך שנה אחת מלשרת בצבא, כדין התורה "נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח" (דברים כ"ד ה'). ובטוח אני, כי רבים מאד יברכו אתכם על כך. (התעוררתי לזה לרגל מה שקרה אתמול-שלשום בבני ברק, שחתן צעיר שהחתן בל"ג לעומר נפל ל"א בכ"ט בסיון דנא). ויהי נועם ה' עליכם, ואלקי השלום יברך את עמו בשלום אמן.

כבוד רב ובברכה
מאיר מאוזו

ברכה לרגל הכרתת הרבנים הראשיים והצעה לפטור חתן מצבא

בס"ד, ר"ח תמוז התשמ"ג
לכבוד המשרד לעניני דתות, ירושלים.
שלום וברכה!

מתכבד לאשר הזמנתכם היקרה לקבלת פנים משותפת לכבודם של הרבנים הראשיים לישראל הרה"ג אברהם שפירא שליט"א והרה"ג מרדכי אליהו שליט"א, וכמו כן מאשר בזה ההזמנה מטעם ועד עדת הספרדים בירושלים לטקס ההכרתה המסורתי של הרב הגאון הראשון לציון הרב הראשי לישראל ר' מרדכי אליהו שליט"א.

לצערי, מסיבות אישיות ומשפחתיות אין ביכולתי להשתתף. ואני תפלה, שיזכו הרבנים הראשיים שליט"א להרים קרן התורה ונושאי דגלה בישראל ובתפוצות, לפעול לאהבת ישראל ולהסרת מחיצות בין העדות והמפלגות, להשמיע דבר ה'

***

דרך להינצל מעין הרע

בס"ד, בני ברק, יום ז' מנחם אב
התשמ"ו

לכבוד הגב'... הי"ו, באר שבע.
שלום וברכה!

קבלתי מכתבך הנוגע עד הלב. ואמנם יש הרבה אמת בחשש מעין רעה, והרבה סיפורים נאמרו בגמ' על זה. אבל הגמרא מספרת במסכת חולין (דף ז' ע"ב) על אשה שרצתה לעשות כישוף לר' חנינא ואמר לה "קחי, קחי, אין עוד מלבדו!". אם אדם מאמין באמונת אומן שהכל בידי ה' ואין שום אדם יכול להזיק או להיטיב לו בלרשות מן השמים - תהיה לו השגחה פרטית, ואף אחד לא יגע בו לרעה.

כל שעה שאת נמצאת במצב רוח מדוכא ב"מ, תקראי תהלים ותני צדקה. אנו מצדנו נעשה לך פדיון נפש בל"ג. והקב"ה יעזור לך לזכות ברשיון הנהיגה ולהצליח בכל, וימלא כל משאלות לבך ולב משפחתך לטובה ולברכה אכ"ר.

נאמ"ן ס"ט

אנחנו סופרים את הימים לקבלת האוצר, ודווקא עכשיו:

הבג"ץ לא סופר אותנו, שיר האוצר מסכר את תקציבי הישיבות והכוללים. כעת ירד החקצוב הממשלתי עבור אברך ובחור בן עליה המחזיק את העולם בלימודו! בממלכת התורה 'חכמת רחמים' בברכייה ממשיכים להחזיק תורה בכל עת. היום, יהי ספירת העומר תשפ"ד אתה שיר האוצר האמיתי!!!

הכנס לביתך את האוצר! התקשר כעת ותרום

או עבור החזקת אוצר התורה
של בחור בחודש על סך:
470 ש"ח

עבור החזקת אוצר התורה
של אברך בחודש על סך:
846 ש"ח

חייגו: **08.6727523**
או בעמדות נדרים פלוס

התורמים יקבלו לביתם תעודה 'שיר אוצר' כדין יושניר וזבולון חתומה בידי גזולי הדור שליט"א

בית נאמן

לא תשכח מפיו דרשו

עמנו בזכותיה דבר ייחאי

תיקון נפטרים

שתיקן המקובל האלוקי רבי יהודה פתאיה זצ"ל

ותיקון כרת

עם תשעת השלבים, לישועה הברורה:

פדיון לנפש | הוצאת עין הרע | ברכות הכהנים | צדקה | שופר | הקפות | זוהר ותהילים | ברכה באוהל הצדיקים!

התיקונים יערכו בהילולת
התנא האלוקי רבי

שמעון בר יוחאי זיע"א

עלות כל שם 120 ₪ (לחיים טובים וארוכים)

שם נוסף 72 ₪ (גימט' חס"ד)

רב קווי או
בעמדות
נדרים פלוס

08-6727523

למסירת שמות חייגו
או שלחו הודעה עכשיו: